

Draaiboek

Professionele opvoedrelaties: diagnostiek en interventie (training LLinC)

19-11-2021

Omschrijving van de inhoud van de cursus

Kids don't learn from people they don't like (Rita Pierson, leerkracht en TED spreker)

Net als alle kinderen gehecht raken aan hun ouders, treden ook in professionele opvoedrelaties, zoals leerkracht-leerling relaties of mentor-jeugdige, gehechtheidsprocessen in werking. Zeker als kinderen 'moeilijk' gedrag laten zien of lastig te bereiken zijn, bestaat er een groot risico op problematisch verlopende interacties en vastgelopen relaties. Deze verstoorde relaties zijn vervolgens een belangrijke bron van stress en burn out onder leerkrachten, pedagogisch medewerkers en mentoren.

Deze cursus besteedt aandacht aan de wetenschappelijke kennis over professionele opvoedrelaties. Ook de diagnostiek van professionele opvoedrelaties en interventies die bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van deze relaties komen aan bod.

De begeleiding van leerkrachten en pedagogisch medewerkers is doorgaans gericht op hun pedagogisch handelen. Interventies zijn vooral gericht op wat deze professionals **doen**, maar niet of veel minder op wat zij **voelen en denken**. Elke professional vormt echter, op basis van interacties met dit kind maar ook op basis van eerdere interacties met andere kinderen en eigen gehechtheidservaringen, opvattingen, verwachtingen en emoties ten aanzien van het betreffende kind. Deze **mentale representaties** geven vervolgens weer richting aan toekomstige interacties. Ze liggen als het ware ten grondslag aan de observeerbare interactiepatronen. Om hier meer zicht op te krijgen worden de deelnemers in deze intensieve training getraind in het gestandaardiseerd afnemen van het diagnostisch instrument **Leerkracht Relatie Interview (LRI)**. Ook leren deelnemers dit instrument te scoren en worden vaardigheden aangereikt om bij de terugkoppeling van het relatieprofiel de professional aan te zetten tot reflectie.

Deelnemers maken zich tijdens de training bovendien de interventie Leerkracht-Leerling: Interactiegerichte Coaching (LLinC) eigen, zodat ze deze zelfstandig in kunnen zetten. Deze interventie is in Nederland wetenschappelijk onderzocht en bewezen effectief bevonden om professionele leerkracht-keerling relaties te verbeteren. Deelnemers leren hoe zij met behulp van narratieve interviews professionals aan kunnen zetten tot zelfreflectie. Zij leren hoe zij beweging kunnen krijgen in rigide denkpatronen en negatieve gevoelens ten opzichte van leerlingen en hoe ze kunnen zorgen dat professionals meer aandacht krijgen voor de positieve kanten van kinderen en bewuster en sensitiever naar hen gaan handelen. Dit heeft een groot positief effect op het kind, de professional en de groep!

Deze cursus sluit goed aan bij het model van Handelingsgerichte Diagnostiek: er is in de diagnostiek sprake van een transactionele benadering, er is aandacht voor positieve elementen en de taxatie van veranderbaarheid neemt een grote rol in. Ook is deze training passend voor gehechtheidsspecialisten die naast ouder-kind relaties ook aan de slag willen met professionele opvoedrelaties zodat het kind zowel thuis, als op school en in de groep zich veilig voelt.

'Kinderen en jongeren kunnen vooruitgang boeken in hun ontwikkeling als ze, opnieuw of voor het eerst, leren vertrouwen op 1 of enkele volwassenen die zij kunnen zien als 'groter, sterker en wijzer'. Zodat zij vanuit een veilige basis kunnen ontdekken en leren, wetende dat zij terug kunnen keren naar de veilige haven op momenten van stress'.

2. Leerdoelen:

Aan het eind van de cursus is de deelnemer:

- Bekend met de wetenschappelijke kennis omtrent professionele opvoedrelaties.
- In staat met behulp van een diagnostisch interview zicht te krijgen op diverse facetten van het pedagogisch handelen, zoals gedrag reguleren, veiligheid bieden, inleven en perspectief nemen, doelgericht en effectief leiderschap.
- In staat met behulp van een diagnostisch interview zicht te krijgen op de invloed van emoties op de relatie tussen professional en kind, zoals gevoelens van tekortschieten en hulpeloosheid, negatieve gevoelens van boosheid, het neutraliseren van negatieve gevoelens (deze onderdrukken/ verbergen) en positieve gevoelens.
- In staat professionals in de reflectieve stand te krijgen en hen te ondersteunen om ervaringen met kinderen te expliciteren.
- Professionals te leren signalen van kinderen waar te nemen, deze juist te interpreteren en hier sensitief op te reageren. Professionals leren beter aan te sluiten op de specifieke onderwijs- en opvoedbehoeften van kinderen.
- In staat om een indicatie te geven van het professioneel handelen van de leerkracht/ pedagogisch medewerker, zoals het pedagogisch handelen, emoties, openheid en bereidwilligheid en de leerbaarheid van de professional

3. Werkwijze:

Er wordt gewerkt met afwisselende werkvormen, zowel informatieoverdracht van de docent, als kennistoepassing m.b.v. beeldmateriaal, doe- en toepas-oefeningen, het inbrengen van casuïstiek en reflectie. Daarnaast lezen de cursisten literatuur en gebruiken de informatie uit de literatuur in de les bij het maken van opdrachten en bij het maken van de eindtoets.

4. Doelgroep en toelatingseisen

Doelgroep en toelatingseisen:

Psychologen en orthopedagogen (in opleiding tot K&J Psycholoog NIP/ Post Master psycholoog/ pedagoog SKJ). Universitaire opleiding tot psycholoog/orthopedagoog. Noodzakelijke vooropleiding: HGD in de jeugdzorg/ het onderwijs.

5. Docenten:

Mirella van Minderhout, NVO-Orthopedagoog-Generalist, Cognitief gedragstherapeut (VGt) en onderwijskundige, Supervisor NVO-OG en NIP K&J